

KÄÄNNÖS

Source: <http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1991/19910017>

Eurooppalainen yleissopimus kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämiseksi

Euroopan neuvoston jäsenvaltiot, jotka ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen,

ottavat huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevan yleissopimuksen määräykset,

muistavat, että saman yleissopimuksen 3 artiklan mukaan "ketään ei saa kiduttaa, eikä kohdella tai rangaista epäinhimillisellä tai halventavalla tavalla",

panevat merkille, että siinä yleissopimuksessa luotua järjestelmää sovelletaan niihin henkilöihin, jotka väittävät joutuneensa 3 artiklan rikkomisen uhriksi,

ovat vakuuttuneita siitä, että vapaudenriiston kohteeksi joutuneiden henkilöiden suojelemista kidutukselta ja epäinhimilliseltä tai halventavalta kohtelulta taikka rangaistukselta voitaisiin tehostaa vapaamuotoisin keinoin, jotka ovat ennaltaehkäiseviä ja perustuvat käynteihin, ja jotka

ovat sopineet seuraavasta:

I LUKU

1 artikla

Täten perustetaan Eurooppalainen komitea kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun taikka rangaistuksen estämiseksi (jäljempänä "komitea"). Komitean tulee käyntejä tekemällä tutkia vapaudenriiston kohteeksi joutuneiden henkilöiden kohtelua tarkoituksenaan vahvistaa tällaisten henkilöiden suojeleminen tarvittaessa kidutukselta ja epäinhimilliseltä tai halventavalta kohtelulta tai rangaistukselta.

2 artikla

Kunkin sopimuspuolen tulee tämän yleissopimuksen mukaisesti sallia käynnit kaikkiin lainkäyttövaltaansa kuuluviin paikkoihin, joissa henkilöiltä on riistetty heidän vapautensa viranomaisen toimesta.

3 artikla

Komitean ja kyseisen sopimuspuolen toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tulee toimia yhteistyössä soveltaessaan tätä yleissopimusta.

II LUKU

4 artikla

1. Komitean jäsenmäärän tulee vastata sopimuspuolten määrää.
2. Komitean jäseniksi on valittava sellaisia henkilöitä, joilla on korkea moraalinen, tunnustettu pätevyys ihmisoikeuskysymyksissä tai ammatillista kokemusta tämän yleissopimuksen käsittelemistä aihepiireistä.
3. Komiteassa ei saa olla kahta henkilöä, jotka ovat saman valtion kansalaisia.
4. Jäsenten tulee toimia henkilökohtaisessa ominaisuudessaan, olla riippumattomia ja puolueettomia ja olla tehokkaasti komitean käytettävissä.

5 artikla

1. Euroopan neuvoston ministerikomitea valitsee komitean jäsenet yksinkertaisella äänten enemmistöllä Euroopan neuvoston neuvonantavan yleiskokouksen puheenjohtajiston laatimalla ehdokaslistalla. Jokaisen sopimuspuolta tässä kokouksessa edustavan valtuuskunnan on asetettava kolme ehdokasta, joista ainakin kahden on oltava kyseisen sopimusvaltion kansalaisia.
2. Samaa menettelyä tulee käyttää vapautuneita paikkoja täytettäessä.
3. Komitean jäsenet valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Heidät voidaan valita uudelleen vain yhden kerran. Ensimmäisissä vaaleissa valituista jäsenistä kolmen toimikausi kuitenkin päättyy kahden vuoden kuluttua. Euroopan neuvoston pääsihteeri ratkaisee arvalla heti ensimmäisen vaalin jälkeen, keiden toimikausi päättyy kahden ensimmäisen vuoden kuluttua.

6 artikla

1. Komitea kokoontuu suljetuin ovin. Sen kokous on päätösvaltainen komitean jäsenten enemmistön ollessa läsnä. Komitean päätökset tulee tehdä sen läsnä olevien jäsenten äänten enemmistöllä, ottaen huomioon 10 artiklan 2 kappaleen määräykset.
2. Komitean tulee laatia omat menettelytapasääntönsä.
3. Euroopan neuvoston pääsihteeri järjestää komitean sihteeristön.

III LUKU

7 artikla

1. Komitean tulee järjestää käyntejä 2 artiklassa tarkoitettuihin paikkoihin. Määräaikaikäyntien lisäksi komitea voi järjestää muita käyntejä, jos olosuhteet sen mielestä niin vaativat.
2. Yleisenä sääntönä on, että käynnit tekee vähintään kaksi komitean jäsentä. Komitea voi tarvittaessa käyttää asiantuntijoiden ja tulkkien apua.

8 artikla

1. Komitean tulee ilmoittaa asianomaisen sopimuspuolen hallitukselle aikomuksestaan tehdä käynti. Annettuaan tällaisen ilmoituksen se voi milloin hyvänsä käydä missä hyvänsä 2 artiklassa tarkoitettussa paikassa.
2. Sopimuspuolen tulee taata komitealle seuraavat edellytykset sen tehtävien suorittamista varten:
  - a) pääsy alueelleen ja oikeus liikkumiseen rajoituksetta;
  - b) täydelliset tiedot paikoista, joissa vapaudenriiston kohteeksi joutuneita henkilöitä säilytetään;
  - c) rajoittamaton mahdollisuus päästä kaikkiin paikkoihin, joissa henkilöiltä on riistetty heidän vapautensa, myös oikeus liikkua näissä paikoissa rajoituksetta;
  - d) muut hallussaan olevat tiedot, jotka ovat komitealle välttämättömiä sen tehtävien suorittamisessa. Hankkiessaan näitä tietoja komitean tulee kunnioittaa kansallista lainsäädäntöä ja ammatillista etiikkaa.
3. Komitea voi haastatella vapaudenriiston kohteeksi joutuneita henkilöitä yksityisesti.
4. Komitea voi olla vapaasti tekemisissä jokaisen henkilön kanssa, jolta se uskoo voivansa saada työnsä kannalta tärkeitä tietoja.
5. Tarvittaessa komitea voi välittömästi kertoa havainnoistaan asianomaisen sopimuspuolen toimivaltaisille viranomaisille.

9 artikla

1. Poikkeustapauksissa asianomaisen sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset voivat ilmoittaa komitealle vastustavansa komitean ehdottamana ajankohtana tai sen ehdottamaan paikkaan tehtävää käyntiä. Vastustaminen voi perustua ainoastaan kansalliseen puolustukseen, yleiseen turvallisuuteen, vakavaan järjestyshäiriöön paikoissa, joissa henkilöiltä on riistetty heidän vapautensa, henkilön terveydentilaan tai siihen, että vakavaan rikokseen liittyvä kiireellinen kuulustelu on juuri käynnissä.

2. Tällaisen vastustamisen jälkeen komitean ja sopimusvaltion on välittömästi ryhdyttävä neuvottelemaan tilanteen selvittämiseksi ja sopiakseen järjestelyistä, joiden avulla komitea voi pikaisesti suorittaa tehtävänsä. Näihin järjestelyihin voi kuulua se, että henkilö, jonka komitea aikoo tavata, siirretään toiseen paikkaan. Sopimuspuolen tulee toimittaa komitealle tietoja jokaisesta asianomaisesta henkilöstä siihen asti, kunnes käynti saadaan järjestymään.

10 artikla

1. Komitean tulee laatia joka käynnin jälkeen selonteko vierailun aikana tekemistään havainnoista ottaen huomioon asianomaisen sopimuspuolen mahdollisesti esittämät näkökohdat. Komitean tulee toimittaa sopimuspuolelle selontekonsa, joka sisältää sen tarpeellisiksi katsomat suositukset. Komitea voi neuvotella sopimuspuolen kanssa tehdäkseen tarvittaessa parannusehdotuksia vapaudenriiston kohteena olevien henkilöiden suojelemiseksi.

2. Jos sopimuspuoli ei suostu yhteistyöhön tai kieltäytyy parantamasta tilannetta komitean suositusten perusteella, komitea voi sopimusvaltiota kuultuaan päättää jäsentensä kahden kolmasosan ääntenemmistöllä julkisen lausunnon antamisesta asiasta.

11 artikla

1. Käyntiä koskevat komitean keräämät tiedot, sen selonteko ja asianomaisen sopimuspuolen kanssa käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia.

2. Komitean tulee julkaista selontekonsa yhdessä asianomaisen sopimuspuolen tekemien huomautusten kanssa sopimuspuolen sitä pyytäessä.

3. Henkilökohtaisia tietoja ei kuitenkaan saa julkistaa ilman asianomaisen nimenomaista suostumusta.

12 artikla

Ottaen huomioon 11 artiklassa mainitut salassapitomääräykset komitean tulee joka vuosi antaa ministerikomitealle toimintaansa koskeva yleiskatsaus, joka on toimitettava neuvoa-antavalle yleiskokoukselle ja julkistettava.

13 artikla

Komitean jäsenet, asiantuntijat ja muut toimikuntaa avustavat henkilöt veloitetaan toimikautensa aikana ja sen päätyttyä pitämään luottamuksellisina seikat ja tiedot, jotka he ovat saaneet tietoonsa tehtäviään suorittaessaan.

14 artikla

1. Komiteaa avustavien henkilöiden nimet on mainittava 8 artiklan 1 kappaleen mukaisessa ilmoituksessa.
2. Asiantuntijat toimivat komitean ohjeiden mukaan ja sen johdon ja valvonnan alaisina. Heillä tulee olla tämän yleissopimuksen käsittelemien kysymysten erityistuntemus ja kokemus niistä, ja heitä sitovat samat velvollisuudet olla riippumattomia, puolueettomia ja saatavilla kuin komitean jäseniäkin.
3. Sopimuspuoli voi poikkeustapauksissa ilmoittaa, että asiantuntijan tai komiteaa avustavan muun henkilön ei sallita osallistua käyntiin, joka tehdään sen lainkäyttövaltaan kuuluvaan paikkaan.

IV LUKU

15 artikla

Kunkin sopimuspuolen tulee ilmoittaa komitealle sen viranomaisen nimi ja osoite, jolla on toimivalta ottaa vastaan omalle hallitukselleen osoitettuja ilmoituksia, sekä sen mahdollisesti nimittämän yhdyshenkilön nimi ja osoite.

16 artikla

Komitea, sen jäsenet ja 7 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetut asiantuntijat nauttivat tämän yleissopimuksen liitteessä tarkoitettuja erioikeuksia ja vapauksia.

17 artikla

1. Tämä yleissopimus ei vaikuta kansallisen lainsäädännön tai kansainvälisten sopimusten määräyksiin, jotka takaavat vapaudenriiston kohteena oleville henkilöille paremman suojelun.
2. Minkään tässä yleissopimuksessa ei saa tulkita rajoittavan Euroopan ihmisoikeusyleissopimuksella perustettujen toimielinten toimivaltaa tai poikkeavan siitä, eikä rajoittavan niitä velvoitteita, joihin sopimuspuolet ovat tuon yleissopimuksen nojalla sitoutuneet, tai poikkeavan niistä.
3. Komitea ei saa tehdä käyntejä paikkoihin, joissa suojeluvaltojen tai Punaisen Ristin kansainvälisen komitean edustajat tai valtuutetut säännöllisesti käyvät 12 päivänä elokuuta 1949 allekirjoitettujen Geneven sopimusten ja niiden 8 päivänä kesäkuuta 1977 allekirjoitettujen lisäpöytäkirjojen nojalla.

V LUKU

18 artikla

Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten Euroopan neuvoston jäsenvaltioille. Se on ratifioitava tai hyväksyttävä. Ratifioimis- ja hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

19 artikla

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta päivästä, jolloin seitsemän Euroopan neuvoston jäsenvaltiota on 18 artiklan määräysten mukaisesti ilmaissut suostuvansa siihen, että yleissopimus sitoo niitä.

2. Jäsenvaltion osalta, joka myöhemmin ilmaisee suostuvansa siihen, että yleissopimus sitoo sitä, yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta ratifioimis- tai hyväksymiskirjan tallettamispäivästä.

20 artikla

1. Valtio voi allekirjoittaessaan yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa määritellä alueen tai alueet, joilla tätä yleissopimusta sovelletaan.

2. Valtio voi milloin hyvänsä myöhemmin ulottaa pääsihteerille osoitetulla selityksellä tämän yleissopimuksen koskemaan myös jotain muuta selityksessä määritettyä aluetta. Tällaisen alueen osalta yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta päivästä, jolloin pääsihteeri on vastaanottanut selityksen.

3. Kahden edellisen kappaleen mukaisesti tehty selitys voidaan peruuttaa jonkin siinä mainitun alueen osalta pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella. Peruutus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta päivästä, jolloin pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

21 artikla

Tämän yleissopimuksen määräyksiin ei saa tehdä varaumia.

22 artikla

1. Sopimuspuoli voi milloin hyvänsä irtisanoa tämän yleissopimuksen Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella.

2. Irtisanominen tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kaksitoista kuukautta päivästä, jolloin pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

23 artikla

Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenille:

- a) allekirjoittamisista,
- b) ratifioimis- ja hyväksymiskirjojen tallettamisista,
- c) 19 ja 20 artiklan mukaisista tämän yleissopimuksen voimaantulopäivistä,
- d) muista tähän yleissopimukseen liittyvistä toimista, ilmoituksista tai tiedoksiannoista, paitsi toimenpiteistä, joihin on ryhdytty 8 ja 10 artiklan mukaisesti.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Strasbourgissa 26 päivänä marraskuuta 1987 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia ja joka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteeri toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen kullekin Euroopan neuvoston jäsenvaltiolle.

Source: <http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2002/20020017>

Kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen ensimmäinen lisäpöytäkirja

Euroopan neuvoston jäsenvaltiot, jotka ovat allekirjoittaneet tämän lisäpöytäkirjan Strasbourgissa 26 päivänä marraskuuta 1987 allekirjoitettuun Eurooppalaiseen yleissopimukseen kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämisestä (jäljempänä "yleissopimus"),

katsovat, että valtioiden, jotka eivät ole Euroopan neuvoston jäsenvaltioita, tulisi voida liittyä yleissopimukseen ministerineuvoston kutsusta

ja ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Yleissopimuksen 5 artiklan 1 kappaleeseen lisätään seuraava kohta:

"Kun komiteaan on määrä valita jäsen edustamaan valtiota, joka ei ole Euroopan neuvoston jäsenvaltio, neuvoa-antavan yleiskokouksen puheenjohtajisto kehottaa asianomaisen valtion parlamenttia esittämään kolme ehdokasta, joista ainakin kaksi on asianomaisen valtion kansalaisia. Ministerikomitea valitsee jäsenen kuultuaan asianomaista sopimuspuolta."

2 artikla

Yleissopimuksen 12 artikla muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Otaen huomioon 11 artiklassa mainitut salassapitomääräykset komitean tulee joka vuosi antaa ministerikomitealle toimintaansa koskeva yleiskatsaus, joka on toimitettava neuvoa-antavalle yleiskokoukselle sekä sellaisille Euroopan neuvoston ulkopuolisille valtioille, jotka ovat yleissopimuksen sopimuspuolia, ja joka on julkistettava."

3 artikla

Yleissopimuksen 18 artiklan tekstistä tulee artiklan 1 kappale, ja artiklaa täydennetään 2 kappaleella seuraavasti:

"2. Ministerikomitea voi kutsua valtion, joka ei ole Euroopan neuvoston jäsenvaltio, liittymään yleissopimukseen."

4 artikla

Yleissopimuksen 19 artiklan 2 kappaleessa sana "jäsenvaltion" korvataan sanalla "valtion" ja sanat "tai hyväksymiskirjan" korvataan sanoilla "hyväksymis- tai liittymiskirjan."

5 artikla

Yleissopimuksen 20 artiklan 1 kappaleessa sanat "tai hyväksymiskirjansa" korvataan sanoilla "hyväksymis- tai liittymiskirjansa."

6 artikla

1. Yleissopimuksen 23 artiklan johdantolause muutetaan seuraavaksi:

"Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa jäsenvaltioille ja Euroopan neuvoston ulkopuolisille valtioille, jotka ovat yleissopimuksen sopimuspuolia"

2. Yleissopimuksen 23 artiklan b kohdassa sanat "ja hyväksymiskirjojen" korvataan sanoilla "hyväksymis- ja liittymiskirjojen."

7 artikla

1. Tämä lisäpöytäkirja avataan allekirjoittamista varten Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, jotka ovat allekirjoittaneet yleissopimuksen ja jotka voivat ilmaista sitoumuksensa

a) allekirjoittamalla sen ilman ratifioimis-tai hyväksymisvaraamaa tai

b) allekirjoittamalla sen ratifioimis- tai hyväksymisvaraumin ja sen jälkeen ratifioimalla tai hyväksymällä.

2. Ratifioimis- ja hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

8 artikla

Tämä lisäpöytäkirja tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta päivästä, jolloin kaikki yleissopimuksen sopimuspuolet ovat 7 artiklan määräysten mukaisesti sitoutuneet noudattamaan tätä lisäpöytäkirjaa.

9 artikla

Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenvaltioille

a) allekirjoittamisista

b) ratifioimis- ja hyväksymiskirjojen tallettamisista

c) tämän lisäpöytäkirjan 8 artiklan mukaisesta voimaantulopäivästä

d) muista tähän lisäpöytäkirjaan liittyvistä toimista, ilmoituksista ja tiedonannoista.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän lisäpöytäkirjan.

Tehty Strasbourgissa 4 päivänä marraskuuta 1993 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia ja joka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteeri toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen kullekin Euroopan neuvoston jäsenvaltiolle.

Kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen toinen lisäpöytäkirja

Euroopan neuvoston jäsenvaltiot, jotka ovat allekirjoittaneet tämän lisäpöytäkirjan Strasbourgissa 26 päivänä marraskuuta 1987 allekirjoitettuun Eurooppalaiseen yleissopimukseen kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämisestä (jäljempänä "yleissopimus"),

ovat vakuuttuneita siitä, että on tarkoituksenmukaista mahdollistaa kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun taikka rangaistuksen estämiseksi perustetun eurooppalaisen komitean (jäljempänä "komitea") jäsenten uudelleen valinta kahdesti,

ottavat myös huomioon tarpeen varmistaa komitean jäsenten vaihtuminen hyvässä järjestyksessä ja

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

1. Yleissopimuksen 5 artiklan 3 kappaleen toinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Heidät voidaan valita uudelleen kaksi kertaa."

2. Yleissopimuksen 5 artiklaan lisätään 4 ja 5 kappale seuraavasti:

"4. Sen varmistamiseksi, että sikäli kuin mahdollista, puolet komitean jäsenistä vaihtuu joka toinen vuosi, ministerikomitea voi ennen seuraavien vaalien toimittamista päättää, että yhden tai useamman jäsenen toimikausi voi olla muu kuin neljä vuotta, kuitenkin enintään kuusi vuotta ja vähintään kaksi vuotta.

5. Jos kysymyksessä on useampi kuin yksi toimikausi, johon ministerikomitea soveltaa edellisessä kappaleessa tarkoitettua menettelytapaa, pääsihteeri ratkaisee arvalla heti vaalien jälkeen, kenelle mainitut toimikaudet kuuluvat. "

2 artikla

1. Tämä lisäpöytäkirja avataan allekirjoittamista varten valtioille, jotka ovat allekirjoittaneet yleissopimuksen tai liittyneet siihen, ja jotka voivat ilmaista sitoumuksensa

a) allekirjoittamalla tämän lisäpöytäkirjan ilman ratifioimis- tai hyväksymisvaraumaa tai

b) allekirjoittamalla sen ratifioimis- tai hyväksymisvaraumin ja sen jälkeen ratifioimalla tai hyväksymällä.

2. Ratifioimis- ja hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

3 artikla

Tämä lisäpöytäkirja tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta päivästä, jolloin kaikki yleissopimuksen sopimuspuolet ovat 2 artiklan määräysten mukaisesti sitoutuneet noudattamaan tätä lisäpöytäkirjaa.

4 artikla

Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenvaltioille

- a) allekirjoittamisista
- b) ratifioimis- ja hyväksymiskirjojen tallettamisista
- c) tämän lisäpöytäkirjan 3 artiklan mukaisesta voimaantulopäivästä
- d) muista tähän lisäpöytäkirjaan liittyvistä toimista, ilmoituksista ja tiedonannoista.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän lisäpöytäkirjan.

Tehty Strasbourgissa 4 päivänä marraskuuta 1993 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia ja joka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteeri toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen kullekin Euroopan neuvoston jäsenvaltiolle.